

ומתרצינן: מהו דתימא: לעולם רבנן בכלי נמי פטרי. היות שהם סבורים כי המהות של מלאכת גוזז הוא רק בגוזז צמר בהמה.⁽⁷⁾ והא דקתני במשנה באוקימתא שנטלן "זו בזו" הוא כדי להודיעך כחו דרבי אליעזר, דאפילו ביד חייב.

קא משמע לן דדוקא ביד פטרי רבנן, משום שאין דרך גזיזה ביד, אבל בכלי חייב משום גוזז גם על נטילת צפרנים.

ואמר רבי אלעזר: מחלוקת רבי אליעזר ורבנן היא דוקא כשנטל צפרניו בידיו לעצמו. דסבר רבי אליעזר שאדם יכול לאמן את ידיו ולגזוז בהם לעצמו את צפרניו.

אבל הנוטל צפרנים לחברו — דברי הכל פטור. לפי שאינו יכול לגזוז היטב לחבירו בלא כלי.

ומקשינן: פשיטא? שהרי "צפרניו" תנן.

ומתרצינן: מהו דתימא: לעולם רבי אליעזר הנוטל צפרנים לחבירו, נמי מחייב. והא דקתני במתניתין הנוטל "צפרניו" הוא כדי להודיעך כחו דרבנן, שאפילו לעצמו פטור.

קא משמע לן שרק לעצמו מחייב רבי אליעזר.

שנינו במשנה: וכן שערו.

תנא: הנוטל שיער כמלא פי הזוג, כשיעור שראש המספרים מכיל, חייב.

[לרבנן דוקא בכלי ולרבי אליעזר אפילו ביד, ואתא לאשמעינן שיעורא].

ומבארינן: וכמה הוא מלא פי הזוג?

אמר רב יהודה: שתיים שערות.

ומקשינן: והתניא בסיפא דההיא ברייתא: ולקרחא, שהזהירה התורה "לא תשימו קרחה בין עיניכם למת" — שתיים שערות.

משמע דכמלא פי הזוג הוא שיעור אחר!

ומתרצינן: אימא: וכן לקרחה — שתיים, והוא השיעור של כמלא פי הזוג.

תניא נמי הכי כרב יהודה דכמלא פי הזוג הוא שתיים: הנוטל מלא פי הזוג בשבת, חייב.

וכמה מלא פי הזוג? שתיים.

רבי אליעזר אומר: אחת.

ומודים חכמים לרבי אליעזר במלקט שערות לבנות מתוך שחורות שאפילו בשערה אחת חייב, מפני שהוא מקפיד אפילו על שערה אחת לבנה כדי שלא יראה כזקן, הלכך חשיבא מלאכה בכך.

[והוא הדין שיערה שחורה מתוך לבנות. משנה ברורה סי' ש"מ סק"ד בשם התוספתא].

ודבר זה אף בחול אסור ללקט לבנות מתוך שחורות, משום שנאמר "לא ילבש גבר שמלת אשה". ודרך הנשים להקפיד על כך כדי להתנאות.⁽⁸⁾

תניא: רבי שמעון בן אלעזר אומר:

7. רש"י. והתוס' בד"ה אבל, הקשו עליו, דזה

פשיטא דבכל בעלי חיים שייך גזיזה ולא היה